

Directorate of Distance Education
Sastri Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - I Elective (Special Sastra) Paper - 5, Sahitya- Paper

Time : 3 hrs.]

(कुवलयानन्दः साहित्यदर्पणम् च)

[Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20 x 1 = 20**
- (१) रसः किमर्थं न ज्ञाप्यः ?
 - (२) रसः कथं न सविकल्पकज्ञानरूपः ?
 - (३) भीमसेनः कीदृशः नायकः ?
 - (४) धृष्टनायकस्य लक्षणं किम् ?
 - (५) उत्तमाः नायकसहायाः के ?
 - (६) नायिकायाः कति भेदाः सन्ति ?
 - (७) कति व्यभिचारिभावाः सन्ति ?
 - (८) सत्त्वभूताः विकाराः के ?
 - (९) राज्ञः शयालः किमुच्यते ?
 - (१०) प्रतिनायकस्य लक्षणं किम् ?
 - (११) अलङ्कारेषु विषयी कः ?
 - (१२) लुप्तोपमा कतिधा ?
 - (१३) उपमेयोपमालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?
 - (१४) आरोपप्रधानालङ्कारः कः ?
 - (१५) शुद्धापहृत्यलङ्कारस्य किं लक्षणम् ?
 - (१६) वाक्ययोः एकसामान्ये कः अलङ्कारः ?
 - (१७) दृष्टान्तस्य किमुदाहरणम् ?
 - (१८) अध्यवसाने प्रधानः अलङ्कारः कः ?
 - (१९) व्याजस्तुतिः अलङ्कारः कतिविधः ?
 - (२०) काव्यलिङ्गालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?
- II. प्रश्नद्वयं द्विशतपदेषु उत्तरयत ।** **2 x 15 = 30**
- (१) साहित्यदर्पणोक्तदिशा रसास्वादनप्रक्रियां विस्तरेण लिखत ।
अथवा
लक्षणया व्यङ्ग्यः बोधयितुं न शक्यः किमर्थम् ? प्रतिपादयत ।
 - (२) उपमालङ्कारस्य लक्षणोदाहरणं स्पष्टयत ।
अथवा
अपहृतेः लक्षणं सभेदमालोचयत ।
- III. यथेच्छं प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3 x 10 = 30**
- (१) नायकभेदान् सोदाहरणं सलक्षणं स्पष्टयत ।
 - (२) शृङ्गाररसं सलक्षणोदाहरणं प्रतिपादयत ।
 - (३) नानुमानं रसादीनां - इत्यस्य भावं स्पष्टयत ।

(अनुवर्तते...)

(४) प्रतीपालङ्कारस्य भेदैः सह लक्षणं विवृणुत ।

(५) उत्प्रेक्षायाः लक्षणोदाहरणं स्पष्टयत ।

IV. यथेच्छं चतुर्णां टिप्पणीः लिखत । (प्रतिभागं प्रश्नद्वयम् अनिवार्यम्)

4 x 5 = 20

भाग- क

(१) धीरोदात्तः ।

(२) नाभिधा व्युङ्ग्यबोधिका ।

(३) सात्त्विकभावाः ।

भाग - ख

(१) तुल्ययोगिता ।

(२) विशेषोक्तिः ।

(३) दीपकम् ।

०००

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - I Elective (Special Sastra) Paper - 5, VYAKARANA
(वै.सि.कौ.कृत्यप्रकरणम्, पूर्वकृदन्तम्)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **20 x 2 = 20**
- (१) 'वाऽसरूपोऽस्त्रियम्' किदृशात्मकम् सूत्रमिदम् ? (२) 'वास्तव्यः' इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
(३) 'कृत्यचः' सूत्रार्थं लिखत ? (४) दीयतेऽस्मै ?
(५) 'चेयम्' इत्यत्र कः प्रत्ययः ? (६) अवद्यम् ?
(७) तुकागमः केन सूत्रेण विधीयते ? (८) ब्रह्मोद्यम् इत्यत्र कः प्रत्ययः ?
(९) 'कारकः' अत्र कः प्रत्ययः ? (१०) निष्ठा संज्ञाविधायकं - सूत्रं किम् ?
(११) प्रत्यपिभ्यां ग्रहेः इति सूत्रोदाहरणं किम् ? (१२) 'ऋहलोर्ण्यत्' सूत्रेस्यार्थं लिखत ?
(१३) 'चरेष्टः' इति सूत्रोदाहरणं किम् ? (१४) पण्डितमानी - अत्र कथं विग्रहः ?
(१५) 'गोदः' अत्र कः प्रत्ययः ? (१६) जनमेजयतीति - अत्र किं रूपम् ?
(१७) 'नर्तकः' अत्र कः प्रत्ययः ? (१८) 'गृहम्' अत्र कः प्रत्ययः ?
(१९) 'प्रियवशे वदः खच्' इति सूत्रोदाहरणं किम् ?
(२०) सुप्यजातौ णिनि.....। सूत्रार्थं लिखत ?
- II. त्रयाणामुत्तरं लिखत ।** **3 x 10 = 30**
- (१) पूर्वकृतन्तप्रकरणे यथेच्छं पञ्चप्रत्ययान् विशदयत ।
(२) पूर्वकृदन्तप्रकरणे यथेच्छं पञ्चरूपाणि विशदयत ।
(३) नचैवं 'शमी' शमिनौ इत्यादौ नुम् प्रसङ्गः ।
(४) वृत्तिकारस्तु कर्मकर्तारि चायमिष्यत इत्याह तद्भाष्यविरुद्धम् ।
(५) व्यवस्थितविभाषेयम् । तेन जलचरे ग्राहः।
- III. चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।** **4 x 5 = 20**
- (१) शिल्पिनि ष्वुन् । (२) सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये ।
(३) दो दद्धोः । (४) ण्वुल्लुचौ ।
(५) तव्यत्तव्यानीयरः। (६) नन्दिग्रहिपचादिभ्यो ल्युणिन्यचः ।
- IV. दशानां प्रक्रियां लिखत ।** **10 x 3 = 30**
- (१) कर्ता (२) पक्रः
(३) पवित्रम् (४) कारकः
(५) कुरुचरः (६) दर्शनीयमानी
(७) विलाषी (८) हिंसकः
(९) उष्णभोजी (१०) पण्डितम्मन्यः
(११) एधितव्यम् (१२) प्रयाणीयम्
(१३) देयम् (१४) स्तुत्यः
(१५) प्रियः

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - I Elective (Special Sastra) Paper - 5, PHALITA JYOTISHA
 (बृहद्वास्तुमाला केशवीयजातकपद्धतिः च)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

I. एकेन वाक्येन उत्तरयत । 10 x 1 = 10

- (१) नराकारचक्रे मुखस्थाने स्थितनक्षत्रेण किम् फलं ज्ञेयम् ?
- (२) वर्गादिज्ञाने बिडालः कस्य वर्गस्य पतिः ?
- (३) ब्राह्मणी भूमिः कैः उपेता भवति ?
- (४) रक्तगन्धा भूमिः का ?
- (५) भूमौ कति दिक्प्लवाः भवन्ति ?
- (६) पूर्वप्लवा वृद्धिकरी तर्हि उत्तरप्लवा कीदृशी ?
- (७) पश्चिमे उच्चा प्राच्यां नीचा - एषा का वीथिः ?
- (८) पश्चिमनतम् नाम किम् ?
- (९) शुक्रचन्द्रौ समनवांशे कियदशं बलं दद्याताम् ?
- (१०) गतैष्यतिथयः केषां ग्रहाणां वीर्यं स्यात् ?

II. रिक्तस्थानानि पूरयत । 10 x 1 = 10

- (१) भवेदयनं वीर्यम् द्विगुणितम् ।
- (२) मध्यस्पष्टयुतेर्दलोनितचलं केन्द्रं कुजात् ।
- (३) चन्द्रस्य पक्षबलं।
- (४) ग्रहसन्धौ फलम्।
- (५) आम्ला भूमिर्भवेत्।
- (६) उद्धरते यस्तु पुण्यमष्टगुणं लभेत् ।
- (७) पुरा युगे आसीत् महाभूतम् ।
- (८) वास्तुपुरुषं अकल्पयत् ।
- (९) काकिणीसाधने स्ववर्गं द्विगुणं कृत्वा वर्गेण योजयेत् ।
- (१०) आग्नेय्यां कवर्गश्चेत् वायव्यां ।

III. प्रश्नद्वयमधिकृत्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । 2 x 15 =30

- (१) ग्रहाणां दिग्बलं कालबलञ्च निरूपयत ।

अथवा

गजपृष्ठादिभूमिचतुष्टयस्य लक्षणानि विवृणुत।

- (२) ग्रहाणां दृष्टिसाधनं कुरुत।

अथवा

भूमिसंशोधनप्रकारं विशदयत

(अनुवर्तते...)

IV. प्रतिखण्डं प्रश्नमनपहाय त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

3 x 10 = 30

खण्ड - क

- (१) वर्गादिज्ञानम् । (२) प्रशस्तभूमिः ।
(३) अयनबलम् । (४) वृक्षच्छेदनमुहूर्ताः ।

खण्ड - ख

- (१) दशाक्रमः।
(२) भावानां त्रिविधबलम् ।
(३) शिलान्यासविधिः ।
(४) दिक्साधनम् ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत। (प्रतिखण्डं प्रश्नद्वयमनपहाय)

4 x 5 = 20

खण्ड - क

- (१) गजवीथिः ।
(२) पूर्वमतम् ।
(३) शनेः दृष्टिः ।
(४) वासयोग्यभूमिः ।

खण्ड - ख

- (१) अहिबलचक्रम् ।
(२) षट्बलानि ।
(३) नैसर्गिकबलम् ।
(४) नराकारचक्रम् ।

०००

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II - I Elective (Special Sastra) Paper - 5, Advaita Vedanta

Time : 3 hrs.]

(छन्दोग्योपनिषद्भाष्यम्-षष्ठोऽध्यायः बृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यम्-तृतीयोऽध्यायः च)

[Max. Marks: 100

I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत । **10 x 1 = 10**

- (१) जनकस्य यज्ञे के अभिसमेता बभूवुः ?
- (२) या हुता उज्वलन्ति ताभिः किं जयति ?
- (३) प्राणः केन अतिग्राहेण गृहीतः ?
- (४) आपः कस्मिन् ओताश्च प्रोताश्च ?
- (५) अन्तर्यामिविषये केन प्रश्नः कृतः ?
- (६) कः अन्चानमानी स्तब्ध रायाय ?
- (७) आपः कथमैक्षन्त ?
- (८) स्वपिति इति कस्य नाम ?
- (९) प्रयतः पुरुषस्य वाक् कुत्र सम्पद्यते ?
- (१०) ऐतदात्म्यशब्दस्य विग्रहवाक्यं लिखत ?

II. समीचीनमुत्तरं चिनुत । **10 x 1 = 10**

- (१) जनको ह वै इत्यादि काण्डं ।
 (क) कर्म (ख) याज्ञवल्क्यीयम् (ग) ब्राह्मणम् (घ) पौराणिकम्
- (२) अध्वर्युणत्विजा चक्षुषा ।
 (क) चन्द्रेण (ख) नक्षत्रेण (ग) आकाशेन (घ) आदित्येन
- (३) सर्वाणि भूतानि सन्दृब्धानि ।
 (क) वायुना (ख) तेजसा (ग) देहेन (घ) मनसा
- (४) अक्षरम् अविदित्वा प्रैति ।
 (क) ब्राह्मणः (ख) वरुणः (ग) कृपणः (घ) वामनः
- (५) निवित्संज्ञकानि मन्त्रपदानि शय्यन्ते ।
 (क) व्याकरणशास्त्रे (ख) न्यायशास्त्रे (ग) वैश्वदेवशास्त्रे (घ) सर्वत्र
- (६) वाचारम्भणं विकारः ।
 (क) कारणम् (ख) नामधेयम् (ग) सत्यम् (घ) नित्यम्
- (७) आपः पीताः विधीयन्ते ।
 (क) त्रेधा (ख) द्वेधा (ग) चतुर्धा (घ) एकधा
- (८) अन्नमयं हि सोम्य ।
 (क) देहः (ख) देवः (ग) नमः (घ) मनः
- (९) तस्य तावदेव चिरं यावन्न ।
 (क) करिष्ये (ख) मनुष्ये (ग) प्रवक्ष्ये (घ) विमोक्ष्ये
- (१०) तत्त्वमसि इत्युपदिश्यते ।
 (क) उपासनम् (ख) अभेदः (ग) सम्बन्धः (घ) स्तुतिः

(अनुवर्तते...)

III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।

2 x 15 = 30

- (१) बृहदारण्यकोपनिषदः तृतीयाध्यायस्य आख्यायिकां सङ्गृहीत ।
- (२) यथाभाष्यं सन्यासविधानं दर्शयत ।
- (३) 'सदेव सोम्येदमग्र आसीत्' इति वाक्यं व्याख्यात ।
- (४) मतान्तरनिरासपूर्वकं तत्त्वमसिवाक्यार्थं वर्णयत ।

IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।

3 x 10 = 30

- (१) 'केचित्तु सर्वमेव निवृत्तिकारणं मन्यन्ते' इति भाष्यस्य आशयं प्रकटयत ।
- (२) मोक्षः न कर्मफलम् इत्युपपादयत ।
- (३) श्रुत्यर्थं वर्णयत - 'विज्ञानमानन्दं ब्रह्म' ।
- (४) कारणं सत्यं कार्यं मिथ्या इत्युपपादयत ।
- (५) सुषुप्तेः स्वरूपं वर्णयत ।

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4 x 5 = 20

(१) मुक्त्यतिमुक्ती	(२) सम्पदः	(३) गार्गी
(४) अक्षरम्	(५) श्वेतकेतुः	(६) जीवः
(७) तप्तपरशुदृष्टान्तः		

०००

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II - I Elective (Special Sastra) Paper - 5, NYAYA

Time : 3 hrs.]

(सिद्धान्तलक्षणम्)

[Max. Marks: 100

I. एकेन वाक्येनोत्तरयत ।**5 x 1 = 5**

- (१) कोऽयं नञ् व्यत्यासः ?
- (२) केवलान्वयिनि अव्याप्तिवारणाय हेतुमन्निष्ठाभाव प्रतियोगितायां किं निवेशनीयम् ?
- (३) सामानाधिकरण्यव्यक्तीनां भेदे कथं व्याप्त्यैक्यम् ?
- (४) भिन्ना व्याप्तिः का ?
- (५) प्रतियोग्यसामानाधिकरण्यं किं रूपम् ?

II. रिक्तस्थानानि पूरयत ।**10 x 1 = 10**

- (१) अत्रोच्यते तस्य सामानाधिकरण्यं व्याप्तिः ।
- (२) दण्ड्यादौ साध्ये अतो नाव्याप्तिः ।
- (३) असमानाधिकरणान्तम् ।
- (४) एकावच्छेदेन ।
- (५) इह पर्वते इति प्रतीतेः ।
- (६) वृत्तेख्याप्यवृत्तित्वे वृत्तिमतो ।
- (७) उभयत्वं हि न ।
- (८) अथ यदा गोत्वं ।
- (९) प्रतियोगित्वादिश्च न संबन्धत्वेन निविष्टः ।
- (१०) द्वितीया रूपा ।

III. यथायथं योजयत ।**5 x 1 = 5****खण्डः - क****खण्डः - ख**

(१) वाच्यत्वम्	(क) गुरुधर्मः
(२) कपिसंयोगः	(ख) असद्भेदः
(३) प्रतियोगितानवच्छेदकः	(ग) सद्भेदः
(४) गोमान् गोत्वात्	(घ) केवलान्वयि
(५) लौहित्थवान् एतत्स्फटिकत्वात्	(ङ) अव्याप्यवृत्तिः

IV. अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः निबन्धं लिखत।**2 x 15 = 30**

- (१) दण्ड्यादौ साध्ये साध्यतावच्छेदकं किमिति विवेचयत ।
- (२) विशिष्टसमवायस्य हेतुतावच्छेदकसंबन्धत्वं इति पक्षमुपस्थाप्य खण्डयत ।
- (३) व्याप्यवृत्तिसाध्यके प्रतियोग्यसामानाधिकरण्युपादेयं न वा इति विवेचयत ।
- (४) प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नानाधिकरणमित्यस्य त्रेधा विकल्पं प्रदर्श्य, तत्र दूषणानि लिखत ।

V. अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणां निबन्धं लिखत ।**3 x 10 = 30**

- (१) अत्यन्तपदस्य सम्प्रदायमतरतीत्या प्रयोजनं लिखत ।
- (२) 'देशे कालस्येव काले देशस्यावच्छेदकत्वात्' इति दीधित्याशयं निरूपयत ।
- (३) 'महानसीयवाह्निभिन्नवाह्निमान् धूमात्' इत्यत्र अतिव्याप्तिमाशक्य परिहरत ।

(अनुवर्तते...)

- (४) संबन्धधार्मिकोभयाभावकल्पं लिखत ।
(५) 'अत एव गोत्वत्वाग्रहदहाप्यां' इति दीधितिग्रन्थं सावतरणं व्याख्यात ।

VI. चतुर्णां लघुटिप्पणीः लिखत ।

4 x 5 = 20

- (१) उभयत्वम् ।
(२) नञ् व्यत्यासः ।
(३) प्रतियोगिताधार्मिकोभयाभावघटितकल्पः ।
(४) असमानाधिकरणान्तस्य प्रयोजनम् ।
(५) लौहित्यसाध्यकस्थलम् ।
(६) अभावत्वम् ।

000

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II - I Elective (Special Sastra) Paper - 6, Sahitya

Time : 3 hrs.]

(अभिज्ञानशाकुन्तलम् वासवदत्ता च)

[Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येन उत्तरयत ।** **20 x 1 = 20**
- (१) अभिज्ञानशाकुन्तलम् - अत्र व्युत्पत्तिः कथम् ?
 - (२) ईशः कतिभिः तनुभिः अवतु ?
 - (३) सतां सन्देहपदेषु वस्तुषु प्रमाणं किम् ?
 - (४) अभिज्ञानशाकुन्तले अभिज्ञानं किमासीत् ?
 - (५) गौतम्याः हस्ते किम् उदकमासीत् ?
 - (६) दुर्वासामुनिः कीदृशः महर्षिः ?
 - (७) दुर्वाससः कृते का क्षमाप्रार्थनां कृतवती ?
 - (८) सर्वदमनः केन सह क्रीडति स्म ?
 - (९) कथं विद्या अशोचनीया ?
 - (१०) शकुन्तलया सह पतिगृहं का गतवती ?
 - (११) के सूक्ष्मतनयः सन्ति ?
 - (१२) का कर्णेषु मधुधारां वमति ?
 - (१३) आनकदुन्दुभिः कः ?
 - (१४) नलस्य पत्नी का आसीत् ?
 - (१५) कुसुमशरासनः कः ?
 - (१६) इन्द्रोद्यानस्य नाम किम् ?
 - (१७) खलव्यसनाङ्कुराः कस्मात् प्ररोहन्ति ?
 - (१८) के पुनर्गृहीत सत्पथाः भवन्ति ?
 - (१९) गोपेषु हसन् कः जयति ?
 - (२०) हिमकरलेखा कस्य शिरसि चकास्ति ?
- II. प्रश्नद्वयं द्विशतपदेषु उत्तरयत ।** **2 x 15 = 30**
- (१) 'कालिदासस्य सर्वस्वम् अभिज्ञानशाकुन्तलम् इत्युक्तिं' प्रमाणयत ।
अथवा
कण्वमुनेः चरित्रचित्रणं कुरुत ।
 - (२) गद्यं कवीनां निकषं वदन्ति - यथार्थतां प्रतिपादयत ।
अथवा
कन्दर्पकेतोः स्वप्नदर्शनावस्थां वर्णयत ।
- III. यथेच्छं प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3 x 10 = 30**
- (१) दुर्वाससः अभिशापस्य नाटकीयमौचित्यं वर्णयत ।
 - (२) दुष्यन्तं प्रति कण्वस्य वार्तां विशदयत ।
 - (३) शकुन्तलायाः चरित्रचित्रणं कुरुत ।

(अनुवर्तते...)

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II - I Elective (Special Sastra) Paper - 6, Advaita Vedanta
(ब्रह्मसूत्रशाङ्करभाष्यम्-प्रथमोऽध्यायः)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येन उत्तरं लिखत ।** **10 x 1 = 10**
- (१) बालाः कुत्र तलमलिनादि अध्यस्यन्ति ?
 - (२) ब्रह्मशब्दः केन धातुना निष्पन्नः ?
 - (३) षड्भावविकाराः केन पठिताः ?
 - (४) प्राचुर्यार्थे मयट्प्रत्ययविधायकं पाणिनीयं सूत्रं किम् ?
 - (५) प्रतर्दनः कस्य प्रियं धाम उपजगाम ?
 - (६) कर्मकर्तृव्यपदेशः कः ?
 - (७) गुहां प्रविष्टौ कौ ?
 - (८) द्युभ्वाद्यायतनं किम् ?
 - (९) देवताऽधिकरणस्य प्रथमं सूत्रं किम् ?
 - (१०) इन्द्रियेभ्यः पराः के ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत ।** **10 x 1 = 10**
- (१) सर्वे वेदान्ता आरभ्यन्ते ।
 - (२) निःस्वसितमेतद्यदृग्वेदः।
 - (३) अस्मि प्रज्ञात्मा ।
 - (४) आमनायस्य आनर्थवस्यमतदर्शानाम् ।
 - (५) अस्मिन्नस्य च शास्ति ।
 - (६) अधिदैवादिषु तद्धर्मव्यपदेशात् ।
 - (७) अथ परा यथा तत् अधिगम्यते ।
 - (८) सम्पत्तेरिति तथा हि दर्शयति ।
 - (९) कठोपनिषदि उपन्यासः प्रश्नश्च ।
 - (१०) व्याख्याता व्याख्याता इत्यभ्यासः द्योतयति ।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2 x 15 = 30**
- (१) यथाभाष्यं जिज्ञासासूत्रस्य अर्थं वर्णयत ।
 - (२) भाष्यकारमतमाश्रित्य आनन्दमयः किं ब्रह्म उत जीव इति विचारयत ।
 - (३) भूमाधिकरणं साङ्गम् आरचयत ।
 - (४) आनुमानाधिकरणस्य सारं लिखत ।
- IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त ।** **3 x 10 = 30**
- (१) स्वातन्त्र्येणैव ब्रह्म वेदान्तप्रतिपाद्यमिति साधयत ।
 - (२) सप्रसङ्गं व्याख्यात - 'शास्त्रदृष्ट्या तूपदेशो वामदेववत्' ।
 - (३) 'अदृश्यत्वादिगुणकः कः' इति विचारयत ।
 - (४) 'अम्बरान्तधृतेः अक्षरं ब्रह्म' इति स्थापयत।
 - (५) सङ्ख्योपसङ्गहात् प्रधानादीनां श्रुतिमत्त्वं सम्भवति न वेति चिन्तयत।
- (अनुवर्तते...)

V. चतुर्णां टिप्पणीः लिखत ।

4x 5 = 20

- (१) अध्यासः
- (२) प्रधानम्
- (३) द्विरूपं ब्रह्म
- (४) वैश्वानरः
- (५) अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषः
- (६) ईक्षतिकर्मव्यपदेशः
- (७) स्फोटवादः

०००

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - I Elective (Special Sastra) Paper - 6, NYAYA
(पक्षता - मिश्रलक्षणान्ता)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

- I. एकेनवाक्येन उत्तरयत ।** **10 x 1 = 10**
- (१) संशयानुमित्योः भट्टाचार्यैः परिष्कृतः कार्यकारणभावः कः ?
 - (२) संशयानुमित्योः कार्यकारणभावे अवच्छिन्नत्वम् कीदृशं स्वीकृतम् ?
 - (३) सिद्धान्तपक्षता का ?
 - (४) बाधकमानपदार्थः कः ?
 - (५) तल्लिङ्गकानुमितौ कामिनीजिज्ञासादिवत् कीदृशी इच्छा प्रतिबन्धिका ?
 - (६) व्यापकत्वं संसर्गतया भासते इति के नाङ्गीकुर्वन्ति ?
 - (७) 'स्वरूपसंबन्धविशेषः' 'व्याप्यव्यापकभावः' इत्यादिना द्विधा कः विभक्तः ?
 - (८) अनुमित्सायोग्यता किं रूपा ?
 - (९) केवलान्वयिसाध्यके कीदृशः बाधः सुलभः ?
 - (१०) सिद्धिमात्रं कीदृशानुमितिं प्रति प्रतिबन्धकम् ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत ।** **5 x 1 = 5**
- (१) पक्षधर्मता निरूप्यते ?
 - (२) तत्र न तावत् पक्षत्वम् ?
 - (३) उच्यते यत्रास्ति स पक्षः ?
 - (४) सिषाधयिषा च अनुमितिविषयिणीच्छा ?
 - (५) अन्ये तु अनुमित्सायोग्यता वाच्या ?
- III. यथायथं योजयत ।** **5 x 1 = 5**
(१) निरूपणम्	(क) पर्वतो वह्निमान् वह्न्यभाववान् च
(२) साध्यसंदेहः	(ख) प्रतिपत्त्यनुकूलव्यापारः
(३) समुच्चयः	(ग) प्राचीनमते पक्षता
(४) साधकमानम्	(घ) मिश्रमते पक्षता
(५) अनुमित्सायोग्यता	(ङ) साध्यवत्त्वनिश्चयः
- IV. अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः निबन्धं लिखत।** **2 x 15 = 30**
- (१) वह्निव्याप्यसाध्यकस्थले 'वह्निमान् न वा' इति संशयस्य पक्षतात्वं आशक्य 'यतु' द्रव्यरीत्या समाधानं लिखत ।
 - (२) सिषाधयिषा पदार्थं निरूपयत ।
 - (३) 'अत्रोच्यते' इत्यादिना संशयत्वपरिष्कारं लिखत ।
 - (४) मिश्रपक्षतां यथाग्रन्थं व्याख्यात ।
- V. अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणां निबन्धं लिखत ।** **3 x 10 = 30**
- (१) 'तेन न पक्षसाध्यविशेष्यकसंशयाननुगमः' इति दीधितिग्रन्थं व्याख्यात।
 - (२) तादात्म्येन प्रमेयपक्षकवाप्यसाध्यकस्थले संशयः प्रसिध्यति न वा विवेचयत ।

(अनुवर्तते...)

- (३) 'लिङ्गविशेषेणापि च नियन्त्रितं पक्षत्वम्' सावतरणं व्याख्यात ।
 (४) अवच्छेद्यावच्छेदकभावागाहिनी अनुमितिः नाम का ?
 (५) 'इत्थं च लिङ्गभेदन्यायोऽप्यनुसरणीयः' इति दीधितिग्रन्थं ससंदर्भं लिखत ।

VI. चतुर्णां लघुटिप्पणीः लिखत ।

4 x 5 = 20

- (१) 'व्याप्त्यनन्तरं पक्षधर्मता निरूप्यते' इति मणिग्रन्थस्य दीधित्याशयं प्रतिपादयत ।
 (२) 'यत्तु - पक्षसाध्यवैशिष्ट्यावगाहित्वं संशयपदेन विवक्षितमिति नाननुगमः' इति पक्षं निरूप्य खण्डयत ।
 (३) साधकमानपदार्थं व्याख्यात ।
 (४) 'केवलान्वयिनि च पक्षनिष्ठाभावप्रतियोगित्वधीरेव सुलभो बाधः' - व्याख्यात ।
 (५) सामानाधिकरण्येनानुमितौ कीदृशी सिद्धिः प्रतिबन्धिका ? यथाग्रन्थं निरूपयत ।
 (६) व्याप्तिस्मरणादिना पूर्वानुमित्तानाशे उपाध्यायाः अनुमितिं कथं उपपादयन्ति ?

○○○

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - 2nd & 3rd Electives- Paper - 3, Computer Applications

(Natural Language Processing and Perl Programming)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

- I. Answer any Two of the following: 2 x 15 = 30**
- (1) Explain in detail language structure and overview of language analyzer.
 - (2) Explain the Importance of Paninian Grammar with examples.
 - (3) What is Paninian theory ? Explain with a few examples.
 - (4) Write a Program in Perl to Print Mathematical table for a given Number.
- II. Answer any Three of the following: 3 x 10 = 30**
- (1) Explain FOR statement with example in Perl language.
 - (2) Write short note on strings in Perl Language.
 - (3) Explain with examples LWG (Local Word Grouping).
 - (4) How do you speed up Morphological Analysis (MA) ? Explain with examples.
- III. Answer any Four of following : 4 x 5 = 20**
- (1) How do you execute Perl Programs?
 - (2) Write a short note on chomp & chop operators in Perl.
 - (3) Write a short note on string to numeric conversion with example.
 - (4) Explain Karaka to vibhakthi Mapping.
 - (5) Explain Parser in brief.
- IV. Answer the following questions : 10 x 2 = 20**
- (1) How do you extract key values of a Hash Variable ?
 - (2) What are different types of Perl Variables ?
 - (3) What are Push & Pop functions in Perl ?
 - (4) How do you sort arrays in Perl ?
 - (5) Define Machine Translation ?
 - (6) Explain Anusaraka or Language Accessor.
 - (7) What are semantic Models in Paninian Grammar ?
 - (8) What are verb groups and Noun groups ?
 - (9) Write four Goals of NLP ?
 - (10) What do you mean by Paradigms ?

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II - 2nd&3rd Electives - Paper - 3, History
(Modern Indian History 1707 to 1964)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

I. Answer the following questions in one word or a sentence each: 15 x 1 = 15

- (1) Who was the first Governor General of India ?
- (2) In which year Bengal was divided by Curzon ?
- (3) Who was Mangal Pande ?
- (4) Who founded the Arya Samaj ?
- (5) Who was called the architect of Modern India ?
- (6) Who is the leader of Azad Hind Fauz ?
- (7) Who put forward the Drain Theory ?
- (8) Which Governor General introduced "Factory Act" ?
- (9) Who gave the title of "Raja" to Rama Mohan Roy ?
- (10) Who is the Father of Nation ?
- (11) Indian National Congress was established in the year ?
- (12) Original name of Swami Vivekananda was ?
- (13) The scheduled caste Federation was founded by ?
- (14) Who was the Nightingale of India ?
- (15) The subsidiary system was introduced by ?

II. Matching the following: 5 x 1 = 5

A	B
(1) 1905	(a) Quit India Movement
(2) 1916	(b) Non co-operation Movement
(3) 1920	(c) Vande mataram Movement
(4) 1930	(d) Home Rule Movement
(5) 1942	(e) Civil Disobedience movement

III. Answer any Four of the following: 4 x 5 = 20

(1) Tipu sultan	(2) Dalhousie
(3) Theosophical Society	(4) Moderates
(5) Dr. B.R. Ambedker	(6) Jhansi Lakshmi Bai

IV. Answer any Three of the following : 3 x 10 = 30

- (1) Write about the Carnatic wars and its result ?
- (2) Explain the nature and causes of 1857 revolt ?
- (3) What was the impact of British rule on cottage Industries and Agriculture ?
- (4) Explain the reforms of Ripon ?
- (5) Write about Brahma Samaj ?

V. Answer any Two of the following : 2 x 15 = 30

- (1) Explain the reforms of Bentinck ?
- (2) Explain the Mysore wars ?
- (3) Write about the Socio - culture awakening in 19th century ?
- (4) Explain the role of Gandhiji in Indian National Movement ?

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II- 2nd & 3rd Electives- Paper - 3, English Literature

(The Silent Song - poems 1-15)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

I. Answer all the questions in one word or sentence each : 20 x 1 = 20

- (1) What does the poem 'London' picture to the reader ?
- (2) In what does the poet hear the mind - forged manacles ?
- (3) What is the movement of the boat compared with ?
- (4) Where did the poet fix his view sitting in the stolen Boat ?
- (5) Whom does the poet address in the ' Ode' ?
- (6) What does the Mediterranean dream of ?
- (7) Why does Keat say his heart aches ?
- (8) What is the death wish expressed by the poet ?
- (9) What does xanadu represent ?
- (10) What is the arc a cerered by the dome ?
- (11) What does Telemachus, his son symbolise ?
- (12) Whom does Ulysses invite to join in his adventurous journey ?
- (13) What is the poetic form of 'The last Ride Together'?
- (14) What is the idea brought out in the last Ride Together?
- (15) Why do people become alien to the Magi ?
- (16) What are the 'priceless treasures' mentioned in the poem ?
- (17) What is the central idea in the poem by Kamala Das ?
- (18) What does 'Mending Wall' describe ?
- (19) How did the Magi feel about the journey ?
- (20) What is the 'Sea of Faith' referred to by Arnold ?

II. Annotate the Four of the following passage : 4 x 5 = 20

- (1) 'Wisdom and spirit of the Universe!
Thou soul That art the eternity of thought !'
- (2) I fall upon the thorns of life ? I bleed !
- (3) 'And the hapless soliders sigh Runs in blood down palace walls !'
- (4) Sophocles long ago.
Heard it on the Aegaeon.
- (5) 'And you honour the deeds of the deathless ones, Remember the blood of my martyred sons.'
- (6) 'And amid this tumult Kufra heard from far Ancestral voices prophesying war' .

(P.T.O)

III. Answer any Three of the following in not less than 150 words each : $3 \times 10 = 30$

- (1) Write an essay on the personality of the poet as reflected in the poem 'London'.
- (2) 'Attempt a critical appreciation of the poem Ode to the West wind' !
- (3) Bring out the character of Ulysses with special emphasis on Tennyson's attitude to life.
- (4) Give an appreciation of the lyricism in the 'Ode to a Nightingale' ?
- (5) Write an essay on the central theme of the poem 'Mending wall'.

IV. Answer any Two of the following $2 \times 15 = 30$

- (1) Estimate Ezekiel's 'For Elkana' as a critique on the domestic world.
- (2) Explain the central idea in 'Advice to Fellow - Swimmers'.
- (3) Bring out the impact of the patriotic feelings expressed in 'The Gift of India' .
- (4) What is Browning's philosophy of life expressed in 'The Last Ride Together'.

○○○

Sastri/B.A. Final Year Examination - April 2015
Part 2 - 2nd & 3rd Electives - Paper III
Malayalam Literature

Time: 3 Hrs

Max. Marks: 100

മലയാളവിമർശനസാഹിത്യം

I. ഒറ്റവാക്കിലോ ഒരു വാക്യത്തിലോ ഉത്തരമെഴുതുക.

(1 x 20 = 20)

1. 'ഭാരതപര്യടനം' ആരുടെ കൃതിയാണ്?
2. ആശാനുശേഷം സമുദായത്തെ കഥാപാത്രമാക്കിയ കവി ആര്?
3. ബെർഗ്സന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ഹാസ്യത്തിന്റെ ഉദ്ഭവസ്ഥാനം ഏത്?
4. ശന്തനുമഹാരാജാവിന് ഗംഗാദേവിയിലുണ്ടായ എട്ടുപുത്രന്മാരിൽ അവശേഷിച്ച ഒരേയൊരു മകൻ ആര്?
5. സത്യവതിയുടെ രണ്ടു പുത്രന്മാർ ആരെല്ലാം?
6. സംഗീതാത്മകതയുടെയും തരുണപ്രേമത്തിന്റെയും കവി ആര്?
7. 'ധിക്കാരിയുടെ കാതൽ' എന്ന ലേഖനം ആരെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്?
8. കാക്കനാടന്റെ ആദ്യനോവൽ ഏത്?
9. ആരുടെ രചനകളിലാണ് ഭാരതീയ സംഗീതസ്വഭാവമുണ്ട് എന്ന് കെ.പി. അപ്പൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്?
10. ഇംഗ്ലീഷിലെ ലിറിക്കൽ ബല്ലാഡുകളുടെ എല്ലാ പ്രത്യേകതകളും കൂണ്ടു നാരായണമേനോന്റെ ഏതു കൃതിയിലുണ്ടെന്നാണ് എം. എൻ. വിജയൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്?
11. 'നോവലിസ്റ്റ് നായകനെ കൊല്ലണം' എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടതാര്?
12. 'ഉജ്ജ്വലശബ്ദാഢ്യൻ' എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന കവി ആര്?
13. 'ഇഷ്ടാർഥവ്യവച്ഛിന്നമായ പദസമൂഹമാണ് കാവ്യശരീരം' - എന്നു പറഞ്ഞതാര്?
14. 'രമണീയാർഥപ്രതിപാദകമായ ശബ്ദമാണ് കാവ്യം' എന്ന് കാവ്യത്തെ നിർവചിച്ചത് ആര്?
15. 'സഹിതമായ ശബ്ദാർഥ'ങ്ങളാണ് സാഹിത്യം എന്നു നിർവചിച്ചതാര്?
16. 'വിദ്യാവിനോദിനി' മാസിക ആരംഭിച്ചത് ആരാണ്?

(Contd...)

17. പി.കെ. നാരായണപിള്ളയ്ക്ക് 'സാഹിത്യപഞ്ചാനനൻ' എന്ന ബിരുദം നൽകിയത് ആരാണ്?
18. 'മയൂരസന്ദേശ'ത്തിന്റെ കർത്താവ് ആര്?
19. 'രാഷ്ട്രീയചിന്തകനായ സാഹിത്യവിമർശക'നെന്നറിയപ്പെടുന്നതാര്?
20. 'വെണ്ണണിപ്രസ്ഥാന'ത്തിന്റെ സ്ഥാപകർ ആരെല്ലാം?

II. ഏതെങ്കിലും നാല് ചോദ്യത്തിന് 100 വാക്കിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക. (4 x 5 = 20)

1. ചങ്ങമ്പുഴയെ 'ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട മഹാപ്രതിഭ' എന്ന് എം. എൻ. വിജയൻ വിശേഷിപ്പിക്കാൻ കാരണം എന്ത്?
2. വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ മാനുഷത്തെക്കുറിച്ച് കുട്ടിക്കൃഷ്ണമാരാരുടെയും എം. എൻ. വിജയന്റെയും നിരൂപണത്തെപ്പറ്റി കല്പറ്റ നാരായണന്റെ പ്രതികരണമെന്ത്?
3. പിംഗള, ആശാന്റെ കരുണയുടെയും വള്ളത്തോളിന്റെ മഗ്ദലനമറിയത്തിന്റെയും മാറ്റൊലിയെന്ന് മുണ്ടശ്ശേരി പറയാൻ കാരണം എന്ത്?
4. സി.ജെ. തോമസിനെ കാല്പനികഹൃദയമുള്ള ഒരു യുക്തിവാദിയായി കണക്കാക്കുകയായിരിക്കും ശരി എന്നു പറയാൻ കാരണം എന്ത്?
5. ധൃതരാഷ്ട്രരുടെ വനവാസയാത്ര കുന്തിയുടെ വനവാസയാത്രയ്ക്കു മുമ്പിൽ നിഷ്പ്രഭമാകുന്നു എന്ന് മാരാർ സമർഥിക്കുന്നതെങ്ങനെ?
6. ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകിയെ ആശാന്റെ ഏറ്റവും മികച്ച കൃതിയായി ഏ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതിലെ യുക്തികൾ എന്തെല്ലാമാണ്?
7. അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ നമ്മുടെ നിരൂപണത്തിലെ പ്രോക്രസ്റ്റായിത്തീർന്നു മാരാർ എന്ന എം.എൻ. വിജയന്റെ കാഴ്ചപ്പാടിന് അടിസ്ഥാനമെന്ത്?
8. കാവ്യപ്രചോദനത്തെക്കുറിച്ച് സാഹിത്യവിചാരത്തിൽ പറയുന്നത് എന്ത്?

III. ഏതെങ്കിലും മൂന്ന് ചോദ്യത്തിന് 200 വാക്കിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക (3 x 10 = 30)

1. 'കവിതയ്ക്കനുഗുണമായ സ്വഭാവാനന്തരം വിചാരത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ അത് വേവാത്ത ചേനക്കഷണം പോലെ അരോചകമായിരിക്കും' - ആശയം വ്യക്തമാക്കുക.

(Contd...)

2. ആറ്റുരിൽ കൂടുതൽ തവണ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന ബിംബം 'വഴി'യാണ് വിവരിക്കുക.
3. അപനിർമാണത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ വിവരിക്കുക.
4. പുസ്തകനിപരുപണത്തിനൊരുങ്ങുന്നവർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളായി എ.ആർ. രാജരാജവർമ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്ന കാര്യങ്ങൾ എന്തെല്ലാം?
5. ഭാഷാഭൂഷണത്തെക്കുറിച്ച് കാവ്യചിന്തയിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക.
6. മാർത്താണ്ഡവർമ മഹാരാജാവ് രാമപുരത്തു വാര്യരോട് കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടുണ്ടാക്കാൻ കല്പിച്ചതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം എന്തായിരിക്കാം? നിരൂപിക്കുക.

VI. ഏതെങ്കിലും രണ്ടു ചോദ്യത്തിന് 300 വാക്കിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക(2 x 15 = 30)

1. കർണന്റെ അരങ്ങേറ്റത്തെക്കുറിച്ച് ഭാരതപര്യടനത്തിൽ മാരാർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നതെന്ത്?
 2. മനുഷ്യൻ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന് സ്വയം ബോധ്യപ്പെടുത്താനുള്ള ഒരു ശ്രമം കൂടിയാണ് ഇന്നത്തെ കല, എം.എൻ. വിജയന്റെ ഈ നിരീക്ഷണം വിലയിരുത്തുക.
 3. ആധുനികോത്തര നിരൂപണസിദ്ധാന്തത്തെക്കുറിച്ച് വിവരിക്കുക.
 4. പ്രാചീന സംസ്കൃതാലങ്കാരികന്മാരുടെ സാഹിത്യ നിർവചനതത്ത്വങ്ങൾ വിവരിക്കുക.
-

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II 2nd & 3rd Electives - Paper - 3, Yoga & Meditation

(Ayurveda in relation to Yoga, Yogic Texts & Bhagavatgeeta)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

I. Multiple Choice questions:**10 x 1 = 10**

- (1) In which veda Ayurveda found ?
 (a) Sama (b) Yajur
 (c) Adharvana (d) Samhitha
- (2) Who is the God of Ayurveda ?
 (a) Bramha (b) Dhanvantari
 (c) Indra (d) Siva
- (3) Inhalation is called ?
 (a) Puraka (b) Kumbhaka
 (c) Rechaka (d) Kevala
- (4) Pridhivi is one of the ?
 (a) Tanmathras (b) Bhootas
 (c) Indriyas (d) Dhathus
- (5) Chakshu is one of the ?
 (a) Bhoothas (b) Thanmathras
 (c) Indriyas (d) Dhathus
- (6) Mamsa is one of the ?
 (a) Bhoothas (b) Indriyas
 (c) Thanmathras (d) Dhathus
- (7) Vatha is one of the ?
 (a) Malas (b) Doshas
 (c) Dhathus (d) Bhutas
- (8) Sweda is one of the ?
 (a) Dhathus (b) Doshas
 (c) Malas (d) Indriyas
- (9) Vamana is one of the ?
 (a) Dosha (b) Mala
 (c) Vayus (d) Karma
- (10) Who is the author of Vedas ?
 (a) Bhrahma (b) Vishnu
 (c) Vedavyasa (d) Nobody

II. One word Answers :**5 x 1 = 5**

- (1) Write the definition of Ayurveda ?
- (2) What is the purpose of Ayurveda ?
- (3) What is the name of the 12th chapter in Bhagavadgeeta ?
- (4) Who is the author of Hatha pradeepika ?
- (5) Which is the first step in Hatha Yoga ?

(P.T.O)

III. Match the following:

5 x 1 = 5

(1) Kapha	(a) Mala
(2) Moothra	(b) Dhathu
(3) Sneha	(c) Kumbhaka
(4) Rasa	(d) Karma
(5) Kevali	(e) Dosha

IV. Answer any Four of the following :

4 x 5 = 20

- (1) What are the Sreshtasana chathushlayam?
- (2) What is Mitahara ?
- (3) What are the qualities of hatha Yogi ?
- (4) What are the Panchamaha Bhutha-s ?
- (5) What are the Pancha Vayu-s ?

V. Answer any Three of the following:

3 x 10 = 30

- (1) Write about Virechana Karma.
- (2) Explain Vamana Karma .
- (3) What is Vasthi Karma.
- (4) Discuss the concept of mind and body.
- (5) Describe the branches in Ayurveda.

VI. Answer any Two of the following :

2 x 15 = 30

- (1) Write about the Shat Kriyas and its uses.
- (2) Explain eight types of Pranayamas.
- (3) Write the essence of 12th chapter in Bhagavadgeeta.
- (4) Describe the principles of Ayurveda.

000

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - 2nd/3rd Electives - Paper - 3, Archakatva Pourohitya
(चौलादिसंस्काराः.....)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येन समाधत्त ।** **10 x 1 = 10**
- (१) ब्राह्मणस्य उपनयनकालः कः ? (२) पाकयज्ञाः के ?
(३) भगवद्गीतायां कस्मिन् अध्याये ज्ञानयोगः प्रोक्तः ? (४) तृतीयेवर्षे कर्तव्य संस्कारः कः ?
(५) विवाहस्य सुमुहूर्ते कर्तव्यं किम् ? (६) उपनयने गायत्र्याः उपदेष्टा कः ?
(७) स्नातकसंस्कारः कतिविधः ? (८) कतिधा भूपरीक्षा क्रियते ?
(९) व्रतचतुष्टयं किम् ?
(१०) बादरः औदुम्बरो वा दण्डः कस्य वर्णस्य विहितम् ?
- II. रिक्तस्थानानि पूरयत्त ।** **10 x 1 = 10**
- (१) गर्भैकादशेषु उपनयीत । (२) अनन्यांश्चिन्तयन्तो मां पर्युपासते ।
(३) कण्ठेबध्नामि शरदां शतम् । (४) समं कायशिरोग्रीवं।
(५) अव्यक्ताहि गतिर्दुः खं। (६) धर्मसंस्थापनार्थाय सम्भवामि।
(७) श्रावण्यां पौर्णमास्यां कर्तव्यं। (८) ब्राह्मणमुपनयीत ।
(९) भूलोकविस्तारकथनं अध्याये वर्तते । (१०) मम जीवनहेतुना ।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2 x 15 = 30**
- (१) भगवद्गीतायां द्वादशाध्यायस्य सारं लिखत । (२) पाकयज्ञानां परिचयं कुरुत ।
(३) पाणिग्रहणविधिं सविस्तरं विवृणुत । (४) विविधकर्मसु सुमुहूर्तनिर्णयविशेषान् लिखत ।
- IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त।** **3 x 10 = 30**
- (१) उपनयनप्रयोगं विवृणुत ।
(२) समावर्तनविशेषान् यथाग्रन्थं लिखत ।
(३) पाद्मसंहितोक्तरीत्या भूपरीक्षाविधिं लिखत ।
(४) उपाककर्म - उत्सर्जनविधिं यथाग्रन्थं लिखत ।
(५) गोदानादि व्रतानि विवृणुत ।
- V. चतुर्णां लघुविवरणं दत्त** **4 x 5 = 20**
- (१) भूलोकः ।
(२) गृहप्रवेशमुहूर्तः ।
(३) बालालयः ।
(४) भगवतः सन्देशः ।
(५) भक्तस्य कर्तव्यम् ।
(६) दक्षिणोत्तरायण कालयोः प्रतिष्ठा - देवताः ।

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II - 2nd & 3rd Electives- Paper - 4, Computer Applications

(Internet Technologies and Web Design)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

- I. Answer any Two of the following: 2 x 15 = 30**
- (1) Explain the way internet works.
 - (2) Write a short note on information Retrieval Tools
 - (3) Write about HTML frames.
 - (4) Write a short note on Communication Tools
- II. Answers any Three of the following: 3x10=30**
- (1) What sections are contained in a site plan ?
 - (2) Explain Gopher.
 - (3) Explain about E- Mail function.
 - (4) Write a short note on Links
- III. Answer any Four of following : 4 x 5 = 20**
- (1) Explain about Bookmarking.
 - (2) With examples explain <a> tag.
 - (3) Write about DNS.
 - (4) Explain about URL with examples.
 - (5) Write about WAIS.
 - (6) Explain about <textarea> in HTML Forms.
- IV. Answer the following questions : 10 x 2 = 20**
- (1) Paragraph element tag is
 - (2) Explain Attribute names & values briefly.
 - (3) Write in short about Browsers ?
 - (4) Write about order list in HTML with example.
 - (5) Write in short about web browsers.
 - (6) What are style sheets in HTML ?
 - (7) Write Advantages of E-mail.
 - (8) What is VB script ?
 - (9) What is difference between GIF & JPEG ?
 - (10) Which are the tags in HTML that don't require End tags and what are they called as ?

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - 2nd/ 3rd Electives- Paper - 4 :: History
(Art and Architecture of India)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

- I. Answer the following questions in one word or a sentence each: 15 x 1 = 15**
- (1) Ashoka built how many stupa-s ?
 - (2) Who discovered Caves first ?
 - (3) Who patronised Gandhara Art ?
 - (4) The Sanchi Pillar represents which Art ?
 - (5) Where was Amaravathi stupam ?
 - (6) Which Agama was followed at Srikalahasti Temple ?
 - (7) Where was the Brihadeeswara Temple ?
 - (8) Who built Shore Temple at Mahabalipuram ?
 - (9) What was the Chola Sculptural medium?
 - (10) Where was Ajanta caves ?
 - (11) Ramappa Temple at palampet was built by
 - (12) established Vyasa Rangapeetam.
 - (13) In period the Temple building activity began.
 - (14) built the Hazara Rama Swamy Temple.
 - (15) Agama was followed at Tirumala ?
- II. Match the following: 5 x 1 = 5**
A	B
(1) Kanchi	(a) Konark Surya Temple
(2) Thanjore	(b) Jain Temple
(3) Orissa	(c) Thousand Pillars Temple
(4) Abu - Mount	(d) Kailasnadha Temple
(5) Hanuma Konda	(e) Brihadesswara Temple
- III. Answer any Four of the following: 4 x 5 = 20**
(1) Town Planning	(2) Elephanta Caves
(3) Lepakshi Paintings	(4) Chaitya-s
(5) Rock Edicts	(6) Granary of Harappans
- IV. Answer any Three of the following : 3 x 10 = 30**
- (1) Write about the Structure of Indus Valley Civilization.
 - (2) Give account of Gupta Temple Architecture ?
 - (3) Examine the Hindu cave Architecture ?
 - (4) Write an essay on Chola Art ?
 - (5) Write about Satavahana Art ?
- V. Answer any Two of the following : 2 x 15 = 30**
- (1) Describe the Architectural Study of Sri Kalahasti Temple.
 - (2) Write about Pallava Art and Architecture.
 - (3) Write an essay on Art and Architecture of Vijayanagara Period .
 - (4) Write the main contents of Vaishnava Agama.

Sastri/B.A. Final Year Examination - April 2015
Part 2 - 2nd & 3rd Electives - Paper IV
Malayalam Literature

Time: 3 Hrs

Max. Marks: 100

പ്രാചീനമദ്ധ്യകാലകവിത

I. ഒറ്റവാക്കിലോ ഒരു വാക്യത്തിലോ ഉത്തരമെഴുതുക.

(20 x 1 = 20)

1. മലയാളത്തിൽ കിളിപ്പാട്ടു പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവെന്നു കരുതുന്നത് ആരാണ്?
2. 'നളചരിതം' മൂലകഥ എവിടെനിന്നെടുത്തതാണ്?
3. അദ്ധ്യാത്മരാമായണത്തിന്റെ അധ്യായത്തിനു നൽകിയിരിക്കുന്ന പേര് എന്ത്?
4. മാപ്പിളപ്പാട്ട് പ്രസ്ഥാനത്തിലെ ആദ്യത്തെ പ്രേമകാവ്യം ഏത്?
5. 'ജനിമരണജലനിധിയെ വിരവൊടുകടക്കുമ-
ജജന്മനാ കിം പുനസ്തസ്യ ദൂതോസ്മൃഹം' - ആര് പറയുന്നതാണിത്?
6. 'പിണക്കിയകറ്റുവൻ ഞാനവനെയും
ധ്രുവമവളയ്യും രാജ്യമകലെയും' ആരുടെ വാക്കുകളാണിത്?
7. 'മനസ്സിലുറപ്പോടവൾ പരക്കും ജനം നടുവിൽ
മനുഷ്യപ്പുഴുവിനെയോ വരിച്ചുപോൽ' ഇവിടെ മനുഷ്യപ്പുഴു എന്ന് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ആരെക്കുറിച്ചാണ്?
8. 'ക്ഷാനളനം ചെയ്താനപ്പാണികൾ പിന്നെയ-
നാളീകസംഭവൻ തോയം തന്നിൽ' - ആരാണ് നാളീകസംഭവൻ?
9. 'സഭാപ്രവേശം' - ഏതു തുള്ളൽ വിഭാഗത്തിൽ പെടുന്നു?
10. 'കാന്തിപുണ്ടേറ്റം വിളങ്ങി നിന്നീടുന്ന
കാന്താരവാസിയാം കൗന്തേയനെ...' - കാന്താരവാസിയാം കൗന്തേയൻ ആരാണ്?
11. 'കണ്ണശ്ശരാമായണ' കർത്താവായ രാമപ്പണിക്കരുടെ ജന്മസ്ഥലം ഏത്?
12. ദമയന്തിയുടെ പിതാവ് ആരാണ്?
13. സുഭദ്രയെ ആർക്കു നൽകണമെന്നായിരുന്നു ബലഭദ്രരുടെ ആഗ്രഹം?
14. 'സുഭദ്രാഹരണം' - ആരുടെ കൃതിയാണ്?

(Contd...)

15. മാപ്പിളപ്പാട്ടിലെ 'മാപ്പിള' എന്ന വാക്കിന്റെ അർഥം എന്ത്?
16. തച്ചോളി ഒതേനന്റെ അമ്മയുടെ പേര് എന്ത്?
17. തിരുവനന്തപുരം, കന്യാകുമാരി ഭാഗങ്ങളിലെ നാടൻ പാട്ട് ഏത് പാട്ടു ശാഖയിൽപ്പെട്ടതാണ്?
18. 'കൃഷ്ണഗാഥ' ആരുടെ നിർദ്ദേശമനുസരിച്ച് രചിച്ചതാണ്?
19. ചമ്പുകാവ്യത്തിന്റെ ലക്ഷണം എന്ത്?
20. 'അമ്മയ്ക്കും പുനർച്ചന്ദനും ഭാര്യയ്ക്കും ഉണ്മാൻപോലും കൊടുക്കുന്നില്ലാ ചിലർ' - ഏതുകാവ്യത്തിലേതാണ് ഈ വരികൾ?

II. ഏതെങ്കിലും നാല് ചോദ്യത്തിന് 100 വാക്കിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക (4 x 5 = 20)

1. 'പുഷ്കര, നീ പഴുതേ ജന്മം നിഷ്ഫലമാക്കരുതേ ദുഷ്കരമായിട്ടൊന്നുമില്ല കേൾ' - സന്ദർഭവും ആശയവും എഴുതുക.
2. 'ഒന്നിച്ചു നന്നായി നിർമ്മിച്ചു നിന്നാനി-
ക്കന്യകതന്നുടെ പുവൽ മേനി' - ആരുടെ പുവൽമേനിയെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നത്? വിശദമാക്കുക.
3. 'ഇവിടെ വരുവതിനു പറകെന്തുമൂലം ഭവാ-
നേകനായ് ചോരനോ ചൊല്ലുനിൻ വാഞ്ചരിതം' -
ആർ ആരോടു പറയുന്നതാണിത്? വിവരിക്കുക.
4. 'ഉണ്മാനുടുപ്പാനും തേപ്പാനും വകയില്ലാ-
ഞ്ഞെങ്ങാനും പുറപ്പെട്ടു പൊയ്ക്കൊഴുകുന്നതേയുള്ളൂ' - സന്ദർഭവും ആശയവും വിശദമാക്കുക.
5. 'തുണയെന്നിക്കിതിനു മിക്കവരുമുൾക്കനമറ-
ച്ചുരുങ്ങിനോരകുതിയെന്ററിഞ്ഞു നല്ലവരെല്ലാം' - ആശയം വിപുലീകരിക്കുക.
6. 'രണ്ടുപണം കിട്ടുമെന്നു കേട്ടാലവർ
മണ്ടും പതിനെട്ടു കാതമെന്നാകിലും' - ഇവിടുത്തെ പരിഹാസം വ്യക്തമാക്കുക.
7. 'വേതാളത്തെ കണ്ടിതൊരു
ഭദ്രകാളിയും ഭയപ്പെട്ടാരേ
ഭദ്രകാളീനക്കണ്ടിതൊരു
വേതാളവും ഭയപ്പെട്ടാരേ' - സന്ദർഭം എഴുതി വിവരിക്കുക.

(Contd...)

8. 'ആനക്കഴുത്തോളം അരി കൂട്ടീട്ട്
ഒക്കെയും കൊടുത്തങ്ങു തീർന്നുപോയി
നാനാഴി അരിമാത്രം ബാക്കിയുണ്ട്
ഒരു മുണ്ടു തന്നെയും ബാക്കിയുണ്ട്' - സന്ദർഭവും ആശയം വിശദമാക്കുക.

III. ഏതെങ്കിലും മൂന്ന് ചോദ്യത്തിന് 200 വാക്കിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക (3 x 10 = 30)

1. ഉണ്ണായി വാര്യരുടെ രചനാവൈഭവം 'നളചരിതം' രണ്ടാംദിവസത്തെ ആസ്പദമാക്കി വിവരിക്കുക.
2. കൂത്തിന്റെയും പാഠകത്തിന്റെയും സ്വാധീനം തുള്ളലിൽ കാണാം. സഭാപ്രവേശം തുള്ളലിനെ ആസ്പദമാക്കി പരിശോധിക്കുക.
3. സീതയെ വശത്താക്കാനുള്ള രാവണന്റെ പ്രലോഭനങ്ങൾ സംഗ്രഹിക്കുക.
4. അധ്യാത്മരാമായണം സുന്ദരകാണ്ഡത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി എഴുത്തച്ഛന്റെ രചനാവൈദഗ്ദ്ധ്യം വിവരിക്കുക.
5. തെക്കൻ പാട്ടുകളുടെ പ്രത്യേകതകൾ വിവരിക്കുക.
6. 'രാമചരിത' - ത്തിലെ ഭാഷാപ്രകാരത്തെപ്പറ്റി ഉപന്യസിക്കുക.

VI. ഏതെങ്കിലും രണ്ടു ചോദ്യത്തിന് 300 വാക്കിൽ കവിയാതെ ഉത്തരമെഴുതുക (2 x 15 = 30)

1. ഉണ്ണുനീലിസന്ദേശത്തിൽ വിവരിക്കുന്ന കാഴ്ചകൾ ചുരുക്കി പ്രസ്താവിക്കുക.
2. നിരണം കവികൾ മലയാളകവിതാശാഖയ്ക്കു നൽകിയ സംഭാവനകൾ എന്തെല്ലാം വിശദീകരിക്കുക.
3. ഫലിതവും പരിഹാസവും തനിക്കും വഴങ്ങുമെന്ന് കാണിച്ചിട്ടുണ്ട് ചെറുശ്ശേരി. സുഭദ്രാഹരണത്തിലെ പ്രസക്തഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് സമർത്ഥിക്കുക.
4. അധ്യാത്മതത്ത്വം ഇത്രത്തോളം ലളിതമായി അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കവി പുന്താനമല്ലാതെ മറ്റാരുമില്ല. 'ജ്ഞാനപ്പാന'യെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പരിശോധിക്കുക.

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part- II- 2nd & 3rd Electives- Paper - 4, English Literature

(Literary Terms/forms and Literary Movements)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

I. Answer the following as directed :**4 x 1 = 4****(A) Fill in the blanks with appropriate answer:**

- (1) Achilles is son of
- (2) W.H.Auden wrote mourning the death of W.B yeats.
- (3) The Anglo - saxon epic is
- (4) Lycidas is published in the year

(B) Answer in one word / sentence:**4 x 1 = 4**

- (1) What is a ceremonial poem ?
- (2) What are two types of allegory ?
- (3) What is a parable ?
- (4) What is tragic irony ?

(C) Choose the correct answer from the choices:**4 x 1 = 4**

- (1) is the hero of Ilaid.?
 (a) Aences (b) Achilles (c) Albion
- (2) O Captain my captain is a ?
 (a) lovelyric (b) ode (c) ceremonial poem
- (3) Shakespeare's play has a masque in it ?
 (a) King Lear (b) The Tempest (c) Cymbeline
- (4) Keat's Ode to Autumn is Ode ?
 (a) English Ode (b) Pindaric Ode (c) Horatian Ode

(D) Match the following :**4 x 1 = 4****Part - A****Part - B**

(a) Tintern Ahbey	(1) Coleridge
(b) Frost at Midnight	(2) James Thamson
(c) Seasons	(3) Words worth
(d) Sunday morning	(4) Wallace Stevens

(E) Match the following :**4 x 1 = 4****Part A****Part B**

(a) Connoization ?	(1) Walt Whitmen
(b) Wild Nights wild Nights	(2) John Dinne
(c) To the memory of - William Shakespear	(3) Emily Dickinson
(d) To Night	(4) Ben Jonson

(P.T.O)

II. Answer Four of the following select at least one from each section:

4 x 5 = 20

- (A) (1) What are related forms of elegy ?
- (2) Comment on the lyric speaker ?
- (3) In what ways is the Horatian Ode different from Pindaric Ode?
- (B) (1) Define satire and its main types with examples ?
- (2) What are stable and unstable ironies ?
- (3) Show how allegory is a narrative strategy ?

III. Answer any Three of the following. Select at least one from each section : 3 x 10 = 30

- (A) (1) Explain the features and conventions of the Pastoral Elegy ?
- (2) Write a note on epic simile and what role does it play in the epic ?
- (3) Discuss the form of Pindaric Ode ?
- (B) (1) Discuss Victorian Novel ?
- (2) Explain the origin and development of Sonnet.
- (3) What is verbal irony and how did it work in various masters of irony ?

IV. Answer any Two of the following. Select at least one from each section : 2 x 15 = 30

- (A) (1) Explain with examples allegory and its types ?
- (2) What are the areas of interests of English speaking feminists?
- (B) (1) In what ways do the romantics differ from the neoclassicists ?
- (2) What is gynocriticism ? What are its concerns ?

○○○

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - 2nd & 3rd Electives- Paper - 4, Yoga & Meditation
 (Yoga Therapy & Yogic Texts and Bhagavatgeeta)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

(Write all answers in answer book only)

I. Multiple Choice questions:**10 x 1 = 10**

- (1) The union of Jeevathma and paramathma is known as ?
 (a) Yoga (b) Bhakthi
 (c) Karma (d) Jnana
- (2) In which Upanishad the concept of Panchakarma existences ?
 (a) Katha (b) Kena
 (c) Thaitheriya (d) Mandukya
- (3) From which Kosa the stress born diseases arise ?
 (a) Annamaya (b) Manomaya
 (c) Pranamaya (d) Vijnanamaya
- (4) The following is one of the anxiety disorder ?
 (a) Obesity (b) Artheritis
 (c) Asthma (d) Eyesight
- (5) By Which system the food converted into energy ?
 (a) Respiratory (b) Nervous
 (c) Digestive (d) Muscular
- (6) Which one is the largest gland in the body ?
 (a) Pancreas (b) Stomach
 (c) Kidneys (d) Liver
- (7) Which part of the body the Dhouthi kriya cleans ?
 (a) Head (b) Eyes
 (c) Stomach (d) Anus
- (8) Udyana is one of the ?
 (a) Kriya (b) Asana
 (c) Pranayama (d) Bandha
- (9) Which one is the first element in Pancha Bhoothas ?
 (a) Akasa (b) Fire
 (c) Air (d) Water
- (10) Where the visudhi chakra located ?
 (a) Throat (b) Heart
 (c) Navel (d) Head

II. One word Answers :**5 x 1 = 5**

- (1) Eyes belongs to
- (2) Mouth belongs to
- (3) Water belongs to
- (4) Sparsa belongs to
- (5) Chakra belongs to

III. Match the following:

5 x 1 = 5

(1) Agni	(a) Chakra
(2) Skin	(b) Thanmathra
(3) Anahatha	(c) Indriya
(4) Roopa	(d) Mudra
(5) Khechari	(e) Bhootha

IV. Answer any Four of the following :

4 x 5 = 20

- (1) What are the pancha Vayu-s ?
- (2) What are the pancha Upa Vayu-s ?
- (3) Name the Shat chakra-s ?
- (4) Name the Bandha Thraya-s ?
- (5) Name the 4 steps of samadhi ?

V. Answer any Three of the following:

3 x 10 = 30

- (1) Write the Yoga treatment for constipation.
- (2) What is the Yoga Therapy for Arthritis.
- (3) How Insomnia can be treated - Explain.
- (4) What are three types of food explained in Bhagavadgeeta.
- (5) What are the three types Yajna-s explained in Bhagavadgeeta.

VI. Answer any Two of the following :

2 x 15 = 30

- (1) What are the principles and basis of Yoga therapy ?
- (2) Explain the Sankhya Yoga of Evolution.
- (3) Discuss about the Ten mudra-s and its purpose.
- (4) Describe the Kundalini Yoga .

000

Directorate of Distance Education
Sastri/B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - 2nd/3rd Electives - Paper - 4, Archakatva Pourohitya
 (अशौचनिर्णयः..... षष्ठ्यब्दपूर्तिः)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येन समाधत्त ।** **10 x 1 = 10**
- (१) आशौचः कतिविधः ? (२) के सपिण्डाः भवन्ति ?
 (३) ब्राह्मणानां आशौच दिनानि कति ? (४) बलिपूजायाः कालः कः ?
 (५) क्षीराब्धिब्रतं कस्मिन् मासे भवति ? (६) सप्त चिरंजीविनः के ?
 (७) चण्डीयागे कतिमन्त्रैः प्रधानहोमः भवति ? (८) वसन्तपञ्चमीदिने पूज्यः देवः कः ?
 (९) षष्ठ्यब्दपूर्तिशान्तिकर्मणि प्रधानदेवताः काः ? (१०) 'ऋणग्रस्ते सदाशौचम्' इत्यस्य कः अर्थः ?
- II. रिक्तस्थानानि पूर्यत ।** **10 x 1 = 10**
- (१) दशाहाच्छुध्यते । (२) जातके मृतके चैव।
 (३) वसन्तपञ्चमी मासे भवति । (४) उग्रदेवताप्रतिष्ठा मासे/काले भवति।
 (५) वरलक्ष्मीब्रतं मासे/वासरे भवति । (६) वैश्यस्य आशौच दिनानि।
 (७) शूद्रस्य आशौच दिनानि। (८) उग्रथशान्तिः वर्षे कर्तव्या ।
 (९) मरुद्देवताः संख्याकाः । (१०) दर्शश्राद्धाः संख्याकाः ।
- III. प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2 x 15 = 30**
- (१) दर्शश्राद्धविशेषान् प्रतिपादयत । (२) उग्रथशान्तिप्रकरणं विवृणुत ।
 (३) चण्डीयागविधिं वैशिष्ट्यं च स्पष्टयत । (४) त्रिविधाशौचान् तन्नियमान् च विशदयत ।
- IV. प्रश्नत्रयं समाधत्त।** **3 x 10 = 30**
- (१) सुदर्शनयागविधिं विवृणुत ।
 (२) लघुप्रतिष्ठाविधानं विशदयत ।
 (३) ग्रस्तास्तमयविचारं उपपादयत ।
 (४) सङ्कल्पश्राद्धप्रकरणं लिखत ।
 (५) षण्णवति श्राद्धाः के ।
- V. चतुर्णां लघुविवरणं दत्त** **4 x 5 = 20**
- (१) भोक्तृनियमाः ।
 (२) ग्रहणनिर्णयः ।
 (३) आब्दिकम् ।
 (४) मासपरिचयः ।
 (५) सङ्क्रमणानि ।
 (६) गणेशचतुर्थीब्रतम् ।

Directorate of Distance Education
B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - I Elective (Special Sastra) Paper - 3, Sahitya

Time : 3 hrs.] (प्रतापरुद्रीयम्, शाकुन्तलम्, चन्द्रालोकः वृत्तरत्नाकरः च) [Max. Marks: 100

- I. एकेन वाक्येनोत्तरयत ।** **20 x 1 = 20**
- (१) शकुन्तलायाः माता का ?
 - (२) शकुन्तलायाः कृते कः अभिशापं दत्तवान् ?
 - (३) दुर्वासा कीदृशः महर्षिः ?
 - (४) चतुर्थाङ्के कति श्लोकाः प्राधान्येन स्वीक्रियन्ते ?
 - (५) दुर्वाससः कृते का क्षमाप्रार्थनां कृतवती ?
 - (६) किं रूपकालङ्कारस्य लक्षणम् ?
 - (७) दीपकस्य उदाहरणं किम् ?
 - (८) अर्थान्तरन्यासे किं भवति ?
 - (९) को नाम अनुप्रासः ?
 - (१०) वक्रोक्तिः का ?
 - (११) कस्मिन् गणे सर्वे वर्णाः गुरवः भवन्ति ?
 - (१२) ISS - इति चिह्नं कस्य गणस्य ?
 - (१३) SSI - इति चिह्नं कस्य गणस्य ?
 - (१४) मन्दाक्रान्ताछन्दसः लक्षणं किम् ?
 - (१५) रथोद्धताछन्दसः किं लक्षणम्
 - (१६) वंशस्थछन्दसि प्रतिपादं कति अक्षराणि भवन्ति ?
 - (१७) वसन्ततिलकायाः किमुदाहरणम् ?
 - (१८) जगन्नाथः - अत्र गणनिर्णयं कुरुत ?
 - (१९) छन्दसां किं प्रयोजनम् ?
 - (२०) उपजातिछन्दसः किं लक्षणम् ?
- II. यथेच्छं प्रश्नद्वयं समाधत्त ।** **2 x 5 = 10**
- (१) कण्वमुनेः शकुन्तलां प्रति स्नेहं प्रकटयत ।
 - (२) शकुन्तलायाः प्रकृतिस्नेहं वर्णयत ।
 - (३) शिखरिणीछन्दसः लक्षणं स्पष्टयत ।
 - (४) मन्दाक्रान्तायाः उदाहरणं स्पष्टयत ।
- III. यथेच्छं प्रश्नमेकं समाधत्त।** **1x 15 =15**
- (१) तत्र श्लोकचतुष्टयम् - स्पष्टीकुरुत ।
 - (२) कण्वस्य चरित्रचित्रणं कुरुत ।
- IV. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।** **2x 5 = 10**
- (१) उपमालङ्कारस्य लक्षणोदाहरणं लिखत ।
 - (२) वक्रोक्तेः लक्षणं प्रतिपादयत ।

(अनुवर्तते...)

- (३) मालिनीवृत्तस्य लक्षणं निरूपयत ।
- V. एकस्य प्रश्नस्य समाधानं कुरुत । 1x 15 = 15
- (१) नायकभेदान् यथाग्रन्थं विवृणुत ।
- (२) क्षुद्रप्रबन्धाः के ? तेषां लक्षणं स्पष्टयत ।
- VI. द्वौ समाधेयौ । 2x 10 = 20
- (१) शठनायकस्य लक्षणोदाहरणं स्पष्टयत ।
- (२) प्रोषितभर्तृकानायिकायाः लक्षणं स्पष्टयत ।
- (३) शृङ्गारनायकाः के ? सोदाहरणं लिखत ।
- VII. यथेच्छं द्वयोः टिप्पणीः कुरुत । 2x 5 = 10
- (१) धीरोदात्तः।
- (२) पीठमर्दः।
- (३) धीरप्रशान्तः।
- (४) स्रग्धरा ।
- (५) शार्दूलविक्रीडितम् ।

○○○

Directorate of Distance Education
B.A. Third Year Annual Examinations - March/April, 2015
Part-II - Paper - 4, Sanskrit

(लघुसिद्धान्तकौमुदी-संज्ञा-सन्धि-समासप्रकरणानि, तर्कसङ्ग्रहः सांख्यकारिका च)

Time : 3 hrs.]

[Max. Marks: 100

- I. षण्णां समासकार्याणि कुरुत ।** **6 x 4 = 24**
(१) धान्यार्थः	(२) नखभिन्नः	(३) यूपदारुः
(४) राजपुरुषः	(५) घनश्यामः	(६) अपुत्रः
(७) चित्रगुः	(८) अर्थधर्मौ	(९) शिवकेशवौ
(१०) अवकोकिलः ?		
- II. चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।** **4 x 4 = 16**
(१) वान्तो यि प्रत्यये।	(२) तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् ।
(३) ओमाडोश्च ।	(४) ईदूदेद्विवचनं प्रगृह्यम् ।
(५) झयोहोऽन्यतरस्याम् ।	(६) द्रूलोपे पूर्वस्य दीर्घोऽणः ।
(७) भूवादयो धातवः ।	(८) ऋत्यकः ।
- III. चतुर्णां सोदाहरणं विवरणं लिखत ।** **4 x 4 = 16**
(१) व्याप्तिः।	(२) असिद्धिः।
(३) वाक्यार्थज्ञाने हेतुः ।	(४) हेत्वाभासाः ।
(५) लिङ्गत्रैविध्यम् ।	(६) पञ्चावयवाः।
- IV. चत्वारि समाधत्त ।** **4 x 6 = 24**
(१) तेजः।	(२) कारणत्रैविध्यम् ।
(३) सन्निकर्षाः ।	(४) स्मृतिः।
(५) रूपम् ।	(६) वायुः ।
- V. कारिका द्वयं व्याख्यात ।** **2 x 10 = 20**
(१) दृष्टवदानुश्रविकः सह्यविशुद्धिश्रयातिशययुक्तः ।	(२) तद्विपरीतः श्रेयान् व्यक्ताव्यक्तविज्ञानम् ।
(३) मूलप्रकृतिरविकृतिर्महदाद्याः प्रकृतिविकृतयः सप्त।
षोडशकस्तु विकारो न प्रकृतिर्न विकृतिः पुरुषः॥	(४) त्रिगुणमविवेकि, विषयः, सामान्यमचेतनं प्रसवधर्मि।
व्यक्तं तथा प्रधानं तद्विपरीतस्ततथा च पुमान्॥